Tisztelt Háziorvosok!

A Magyar Orvosi Kamara Háziorvosi Csoportjának (MOK HCS) kérésére írom jelen levelemet, ugyanis több háziorvos fordult már a MOK HCS felé (és felém is), miszerint az Országos Mentőszolgálattól (OMSZ)olyan levelet kaptak, hogy 2025. január 15-től nem fizetnek a nemszerződő háziorvosok ügyelése után, és az ilyen nemszerződő háziorvosok helyetteseit sem fizetik ki, illetve nem is teszik lehetővé az ilyen helyettesek részvételét. Sürgeti ezért az OMSZ, hogy a még nem szerződött háziorvosok mihamarabb kössék meg a személyes közreműködői szerződéseket.

Először is rögzíteni kell, hogy az OMSZ követelése teljességgel jogellenes, mi több, tisztességtelen nyomásgyakorlás. Magyarországon nincs ingyen munka. Ha az OMSZ ügyelési feladatvégzést követel – és ehhez az egészségügyi szakigazgatási szervek kötelezettségszegési eljárásokban asszisztálnak is – akkor az ellenértéket meg kell fizetni függetlenül attól, hogy arra van-e éppen szerződés, vagy nincs. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy egy mindenki számára elfogadható személyes közreműködői szerződés még éppen azért nincs, mert az OMSZ nem hajlandó emelni az egyébként tisztességtelenül alacsony ügyeleti díjakon, illetve a jogszabályokon is túlmutató feladatvégzést követel. Ez utóbbi kapcsán arról van szó, hogy a 47/2004 (V.11.) ESzCsM rendelet 15 § (8a)-(8d) bekezdéseiben olvasható időintervallumon kívüli feladatvégzést is ki kíván kötni az OMSZ, vagyis a saját ellátási kötelezettségét kívánja a háziorvosokra hárítani.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy az OMSZ jogkövető magatartást fog tanúsítani, tehát véleményem szerint pusztán egy levél nem elegendő ahhoz, hogy az OMSZ megváltoztassa az álláspontját, és mégis hajlandó legyen kifizetni a nemszerződött háziorvosok ügyeleti díjait. Vagyis feltehető, hogy pereskedni kell majd (ezért is).

Jelen levelemmel egy kicsit meg szeretném világítani az Önök számára, hogy ezen OMSZ közlésnek mi is húzódhat a hátterében. Mostanra már két éve folytatjuk a jogvitákat az ügyeléssel kapcsolatban hatóságok és bíróságok előtt, és kezd kijegecesedni egy joggyakorlat, hogy pontosan melyek is a felek jogai és kötelezettségei. A jelenlegi jogi állapot pedig a következő:

1. Az ügyelési kötelezettséget a jogszabály megteremti, DE nem lehet ügyelni az erre felhatalmazó működési engedély nélkül.
2. A működési engedélyt pedig csak akkor lehet módosítani – kiegészíteni az ügyeleti feladatvégzésre is, ha a háziorvosnak már van szerződése az OMSZ-al az ügyeleti feladatvégzésre.

Tehát a sorrend, a „szolgálati út” a következő. A háziorvos és az OMSZ előbb letárgyalja a szerződését, és ezt követően lehet módosítani a működési engedélyt, amely pedig megteremti az ügyelési kötelezettséget. Minden más, amivel idáig a hatóságok és az OMSZ barkácsoltak, jogellenes. Tehát jogellenesnek tűnnek azok a hatósági aktusok, hogy a nemszerződött háziorvosok működési engedélyeit kéretlenül lemódosítják, és jogellenesek azok a

kötelezettségszegési eljárások is, amelyeket úgy folytatnak le a háziorvosokkal szemben, hogy a működési engedély még nem került módosításra. Mindkettőből van példa szép számmal. Így pedig az OMSZ-nak jogellenes az a törekvése is, amely a működési engedélyre hivatkozva kíván személyes közreműködői szerződést oktrojálni a háziorvosokra, illetve az a törekvése is, hogy a nemszerződőket mostantól nem fizeti.

Nyilván sokan felteszik a kérdést, hogy most akkor mi legyen? Az OMSZ nyilván nem fog fizetni a nemszerződőknek, akik pedig szerződnek, azoknak rögtön hozzá is módosítják a működési engedélyét a szerződéshez, és akkor tulajdonképpen sakk-matt. Ha tehát a háziorvos úgy gondolja, hogy a fáradtságos jogérvényesítés elkerülése érdekében szerződik, akkor azzal tulajdonképpen el is rendezte a sorsát annak a kérdésnek, hogy a jövőben kell-e majd ügyelnie, vagy hogy a jövőben el kell-e majd fogadnia az OMSZ követeléseit. A válasz ugyanis erre nagyon egyszerűen az, hogy IGEN.

Ha viszont nem ír alá a háziorvos, akkor hiába szólongatjuk fel az OMSZ-t, vagy éppen bárki mást, hogy ebből a jogellenes álláspontból a mentőszolgálat lépjen vissza, ez nem fog eredményre vezetni, tehát a háziorvost a jövőben az OMSZ nem fogja kifizetni.

Kivéve, ha a háziorvos úgy dönt, hogy beperli az OMSZ-ot az ellenértékre. Én, mint jogi képviselő nem tehetem meg azt, hogy az ügyfelek kockázatát és tűrőképességét helyettük is értékeljem. Nyilván vannak és lesznek is olyanok, akik a szerződést választják, mert nem engedhetik meg maguknak, hogy az OMSZ mondjuk egy-másfél évig, a polgári per eredményes lezártáig tartozzon nekik az ellenértékkel. Mások viszont úgy fognak dönteni, hogy inkább nem szerződnek, maradnak azon a vágányon, amelyre már korábban ráálltak, és inkább pert indítanak majd az ügyeleti díjak behajtása érdekében.

Félreértés ne essék, egy ügyeleti díjas pert meg lehet ám nyerni úgy is, hogy nincs szerződés az OMSZ és a háziorvos között, erre pedig nagyon egyszerűen a Ptk. visszterhességi főszabálya siet a segítségünkre. Vagyis a szolgáltatásért ellenszolgáltatás jár, és ha azt a feleknek nem sikerül kialkudniuk, akkor akár a bíróság is meghatározhatja a megfelelő ellenértéket, és aztán annak megfizetésére kötelezheti a szolgáltatás igénybe vevőjét (az OMSZ-ot). Ha tehát ezt az utat választják, arra kérek mindenkit, hogy megfelelően dokumentálja azokat az eseteket a jövőben, amikor ügyelt, hogy utólag a bíróság számára is igazolhassuk ezeket az időintervallumokat. Tudomásom szerint készül minden ügyelésről egy jelenléti ív, azt például aláírást követően le lehet fotózni, hogy később is meglegyen.

Aztán van egy másik út is, amelyre megint senkit nem biztathatok, csak ismertethetem a kockázatokat és mellékhatásokat. Aki úgy ügyel, hogy még nem szerződött, de a működési engedélye sem módosult, és még kötelezettségszegési eljárásban sem kötelezték az ügyelésre, az a jelen állás szerint akár meg is tagadhatja az ügyelést. Erős válasz ez az OMSZ nyomásgyakorlására, de kétségtelenül arányos, minthogy a nemügyelőket álláspontom szerint jogellenes azzal presszionálni, hogy a nemszerződőknek nem fizetnek.

Arra is kérek mindenkit, hogy ezt a levelet jól tegye el, mert egyre gyakrabban kallódik arra a gondolatom, hogy a jogellenes kényszer miatt akár egy másfajta igényérvényesítést is megkezdhetnénk az OMSZ-al szemben, és ezt akár azok a háziorvosok is megtehetik majd, akik a fenyegetés hatására leszerződtek.

Kérek tehát mindenkit, hogy döntse el, mit szeretne, és a döntéséről tájékoztassa az OMSZ-ot. Akik továbbra sem szeretnének szerződni, azok megírhatják az OMSZ-nak, hogy továbbra sem szerződnek, és ha nem fizetik ki őket, akkor perelni fognak. Illetve azok, akiket kötelezettségi eljárásban sem szorítottak ügyelésre, működési engedélyüket sem módosították, azok akár azt is megírhatják az OMSZ-nak, hogy a továbbiakban befejezik az ügyelést.

Továbbra is nagyon fontos: akinek módosítják a működési engedélyét úgy, hogy nincs szerződése az OMSZ-al, az haladéktalanul keresse a MOK-ot a szükséges jogi segítség érdekében, mert ezeket a határozatokat meg kell támadni, egyenlőre pedig Budapesten eredménnyel támadjuk. A kézhez vételtől számítva 30 napos a keresetindítási határidő.

Győr, 2025. január 15.

Üdvözlettel:
dr. Sárközy Gergő ügyvéd